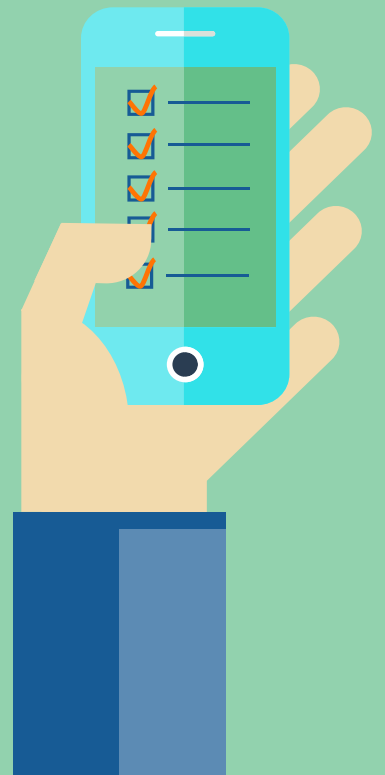

Elinvoimakeskuksesta haettavat maaseudun yrittäjätuet

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus

Anna Nikka, Johtava asiantuntija, maaseudun yrittäjätuet

Elinvoimakeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Tuen saaja

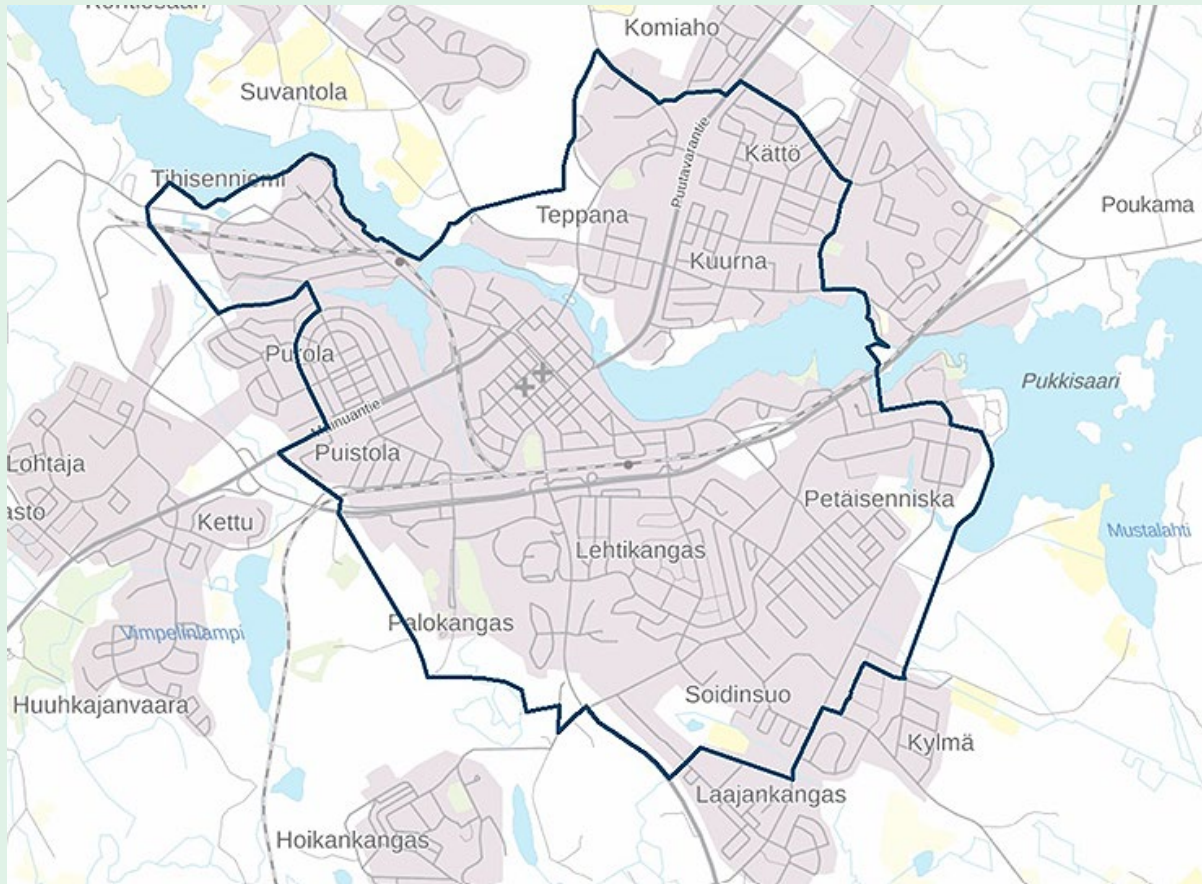
- **Uudet sekä toimivat yritykset**
- **Mikro- ja pienet yritykset**
 - Maataloustuotteiden jalostuksessa* myös keskisuuret yritykset
- **Yritys sijaitsee maaseudulla**
 - Oulun kaupungin keskustan läheinen alue ja Kajaanin ydinkeskusta ei tukikelpoista aluetta
 - Rahoitus kohdistuu ensisijaisesti **harvaan asutulle ja ydinmaaseudulle**
- **Yritysmuodot**
 - Yksityinen elinkeinonharjoittaja/toiminimi
 - Avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö
 - Osakeyhtiö ja osuuskunta
 - Maatila voi saada yritystukea **vain maa- ja metsätalouden ulkopuoliseen** yritystoimintaan
 - Tukea ei voida myöntää verotusyhtymälle (maatalousyhtymä, metsäyhtymä)

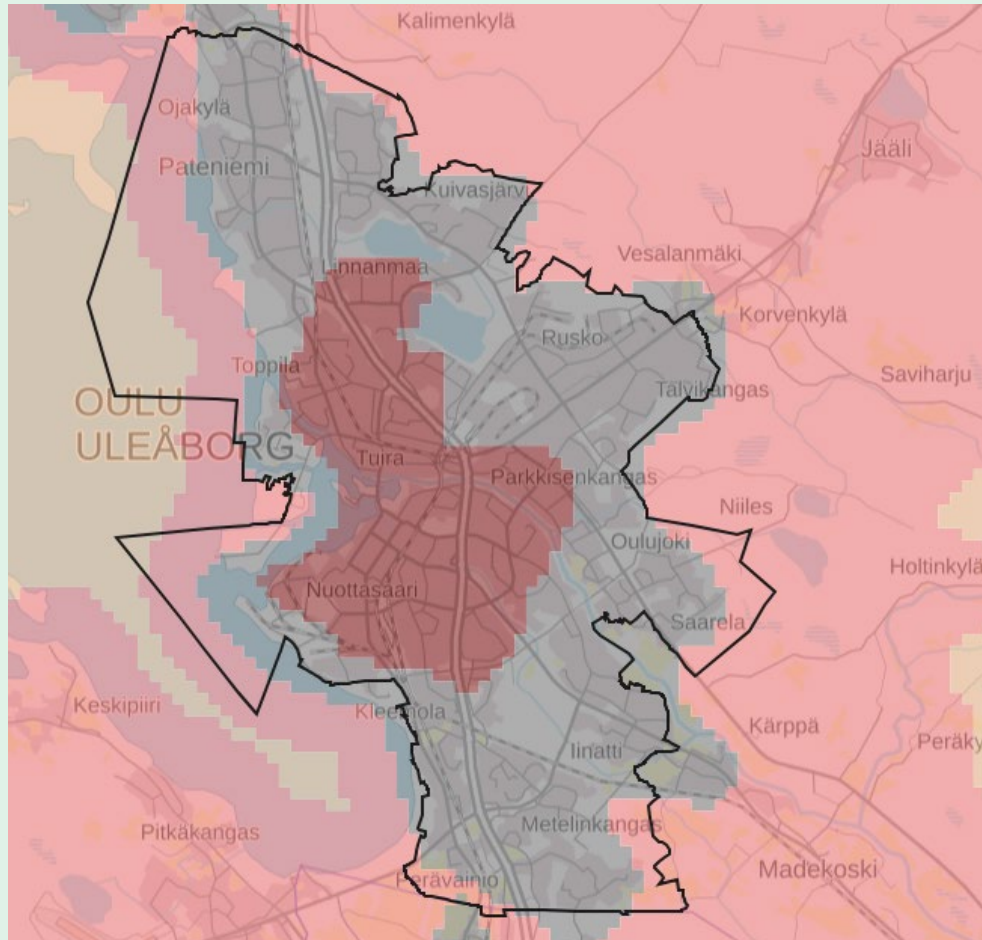
*Maataloustuotteiden jalostus = maataloustuotteen käsittelyä siten että lopputuote on käsittelyn jälkeen edelleen maataloustuote esim. **kasvisjalosteet, lihavalmisteet, meijerituotteet, myllyteollisuustuotteet.**

Maataloustuotteet on lueteltu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen eli SEUT-sopimuksen [liitteessä I](#) (ns. Annex I tuotteet).

Tukikelvoton alue, Kajaanin ydinkeskusta

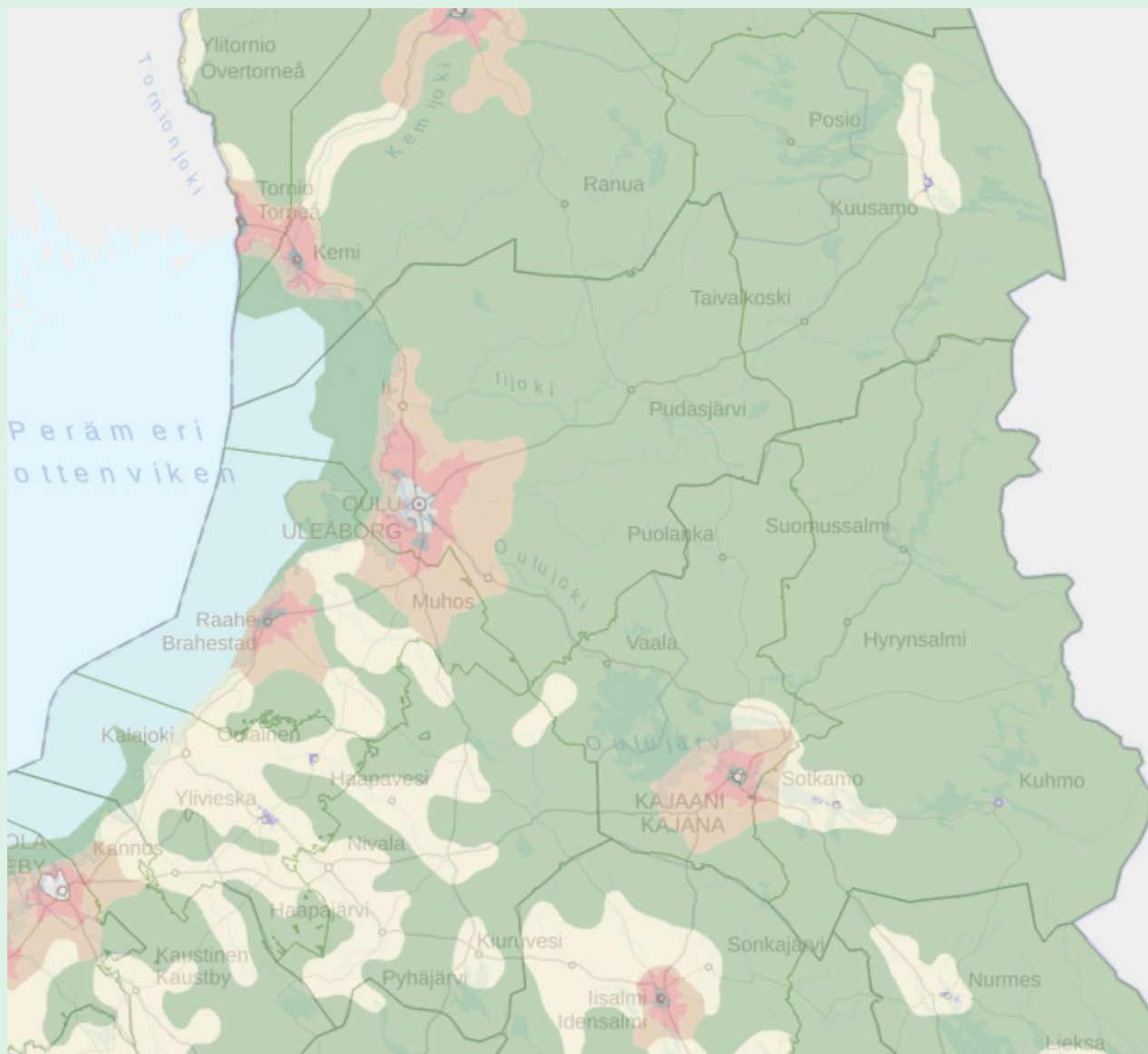

Tukikelvoton alue, Oulun seutu

[ArcGIS - Oulun seudun CAP27 tukialuerajaus ja kaupunki-maaseutuluokitus](#)

Kaupunki-maaseutu -luokitus

Kaupunki-maaseutu -luokitus 2018

- Sisempi kaupunkialue
- Ulompi kaupunkialue
- Kaupungin kehysalue
- Maaseudun paikalliskeskukset
- Kaupungin läheinen maaseutu
- Ydinmaaseutu
- Harvaan asuttu maaseutu

Tukikelpoiset alueet löytyvät [Suomi.fi-kartat - Ruokavirasto - Hyrrä2](https://suomi.fi/kartat-ruokavirasto-hyrra2)

Yrityskoko

Mikroyritys:

Vähemmän kuin 10 työntekijää, vuosiliikevaihto enintään 2 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 2 miljoonaa euroa

Pieni yritys:

Vähemmän kuin 50 työntekijää, vuosiliikevaihto enintään 10 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 10 miljoonaa euroa

Keskisuuri yritys

Vähemmän kuin 250 työntekijää, vuosiliikevaihto enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa

- Yrityskokoa määritellessä **tarkastellaan myös yrityksen omistusyhteys- ja sidosyrityksiä** ks. Käyttöopas [PK-yrityksen määritelmä](#)

Yritystoiminnan edistäminen EU:n maaseuturahaston tuella

Maaseudun yritystukien myöntäminen on **harkinnanvaraista**.

Tavoitteena

- Edistää maaseudun yritysten kehittymistä ja kasvua
- Lisätä uusien yritysten määrää, yritysten liikevaihtoa ja työpaikkoja
-> **hankkeen vaikutukset kannattaa tuoda hakemuksella esiin selkeästi**
- Rahoitettaviksi valitaan määrärahojen puitteissa hankkeet, jotka parhaiten edistää [Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman \(CAP-suunnitelma\)](#) sekä alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman tavoitteita ja painopisteitä
 - [Kainuun alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027](#)
 - [Pohjois-Pohjanmaan maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027](#)

Päätöksentekoa ohjaa kansalliset ja EU:n säädökset sekä Pohjois-Pohjanmaan osalta myös [Pohjois-Pohjanmaan maaseudun yritysrahoituslinjaus 2023-2027](#)

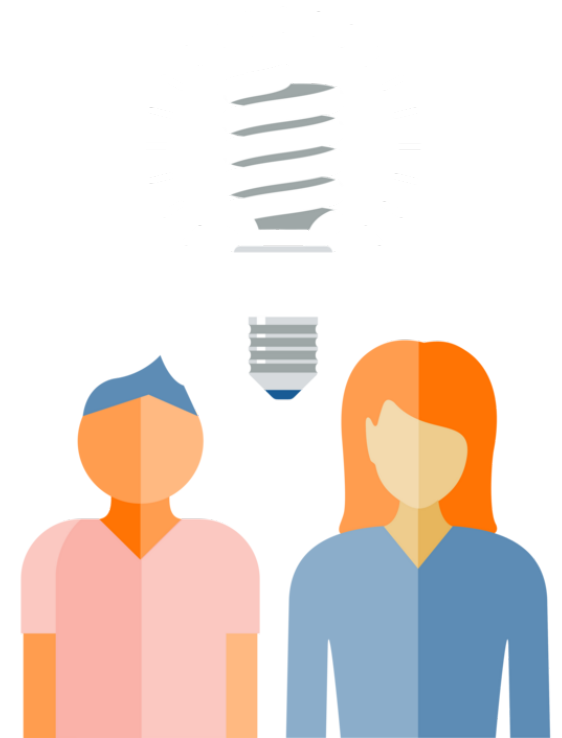
Elinvoimakeskus

Euroopan unionin
osarahoittama

Muut edellytykset

- ✓ Yritystoiminnan on oltava päätoimista ja yrityksellä on oltava **pysyvä toimipaikka tukikelpoisella alueella**
- ✓ Yrityksellä on oltava edellytykset **kannattavaan liiketoimintaan** (kannattavuus, maksuvalmius ja vakavaraisuus sekä tuettavan toiminnan kohteena olevien tuotteiden ja palveluiden riittävät markkinat)
- ✓ Tuella **vain vähäisiä** kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tai, jos yritys toimii ainoastaan paikallisesti, toiminta-alueellaan
- ✓ Mikäli toimenpide edellyttää luvan hankkimista viranomaiselta, päätöksen edellytyksenä on luvan esittäminen

Tukea ei voida myöntää, jos:

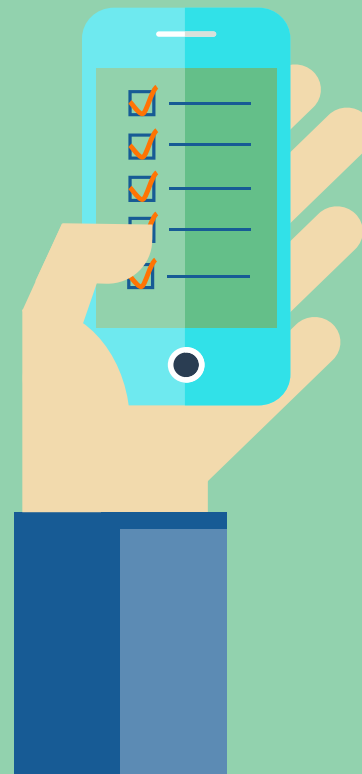
- hakija ollut piittaamaton aiemman myönnetyn tuen ehtojen noudattamisessa
- tuen myöntämisen edellytykset luotu keinotekoisesti
- tuen hakija on **olennaisesti laiminlyönyt veroja tai muita lakisääteisiä maksuja**
- tuen hakijalla on **olennaisia** maksuhäiriöitä, velkoja ulosotossa
- tuen hakija on **vaikeuksissa oleva yritys**

Tarkastelu koskee myös **yrityksen vastuuhenkilöitä** mm. toimitusjohtajaa, hallituksen jäseniä ja heidän varajäseniään, henkilöitä, joilla väh. 25 % osuus osakeyhtiön osakkeista (Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta 1325/2022 15§)

- Tuen kohteena oleva toimenpide on aloitettu ennen kuin tukihakemus on tullut vireille
-> **hakemus muistettava lähettää Hyrrä-järjestelmässä rahoittajalle (jolloin tulee vireille) ennen hankkeen toimenpiteiden aloittamista!!**

Tukimuodot

Elinvoimakeskusten maaseudun yritystuet

INVESTOINTITUKI

- ❑ Aineelliset tai aineettomat investoinnit, joilla **olennaista merkitystä yrityksen perustamiselle, kasvuun tai kehitymiselle**

tuki 20-40 % 10 000 – 1,5 milj. e
kustannuksista (maataloustuotteiden jalostus ja kaupanpitäminen 2 milj. e)

- ❑ **Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit**

tuotetaan ja **myydään** energiaa (sähkö, lämpö) tai biopolttoaineita (biokaasu, biodiesel, etanoli)

tuki 20-50 % kustannukset 10 000 – 2 milj. e

- ❑ Investoinnin (aineellisen) **toteutettavuustutkimus**

voidaan selvittää toiminnallisia, taloudellisia, teknisiä sekä rahoituksen hakemisen edellytyksiä

asiantuntijapalveluita, ei palkkakuluja

Tuki 50 % 3 000 - 50 000 e kustannuksista (de minimis, paitsi maataloustuotteita jalostavat yritykset)

KEHITTÄMISTUKI

- ❑ Tuki **yritystoiminnan kehittämiseen**

voidaan käyttää mm. tuotekehitykseen, liiketoimintaan valmentavan neuvonnan hankintaan, tuotannon pilotointiin, markkinoinnin kehittämiseen, koemarkkinointiin, kv-selvityksiin, tuotantomenetelmien kehittämiseen tai muuhun yritystoiminnan uudistumista tukevaan toimeen

Kehittämisen- ja **asiantuntijapalvelut**, selvitykset/tutkimukset, vuokratkustannuksia, aineita/tarvikkeita, matkakustannuksia sekä kehittämiseen liittyvät palkkakulut (enint. 50 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista)

Maataloustuotteita jalostavalle yritykselle tuen hakee palveluntuottaja tai muu hankkeen hallinnoija esim. kehittämissyhtiö tai kunta
[Maataloustuotteiden jalostusyrityksen kehittämistuki – Ruokavirasto](#)

tuki 50 % 5 000 – 100 000 e kustannuksista (de minimis, paitsi maataloustuotteita jalostavat yritykset)

KÄYNNISTYSTUKI

- ❑ Käynnistystuki **maatiloille maa- ja metsätalouden ulkopuolisen yritystoiminnan käynnistämiseen**

harjoitetaan maatilalla y-tunnuksella, maatilalla kanssa yhteinen verotus

yritystoiminnan oltava uutta, harjoitettu enint. Vuosi

tavoitteena tulee olla väh. 15 000 e liikevaihto

mm. asiantuntijapalvelut esim. liiketoimintasuunnitelman tai markkinointisuunnitelman laadintaan tai tuotannonsuunnitteluun, toimitila-/laitevuokrat, aineet, tarvikkeet, matkat, pienhankinnat

Kertakorvaus 5000/10 000 e (de minimis)

Investointituen tukitasot (%) I tukialueella ja hyväksyttävät kustannukset

	harvaan asuttu maaseutu ja ydinmaaseutu	muu maaseutualue
Mikroyritykset	40	30
Pienet yritykset	35	25
Keskisuuret yritykset (vain maataloustuotteiden jalostus ja kaupanpito)	25	20
Uusiutuvan energian tuotanto		
uusi tuotantolaitos (lämpö/sähkö/liikennepolttoaine) tai olemassa olevan laitoksen olennaisesti uudistettu tuotantokapasiteetti	30	30
uusi biokaasulaitos tai olemassa olevan biokaasulaitoksen olennaisesti uudistettu kapasiteetti	50	50
olemassa olevien laitosten laajennus/ parannus	20	20
Hakkuri-investoinnit valtakunnallinen linjaus	20	20

Mikroyritys

Alle 10 hlöä
Liikevaihto tai tase enintään 2 M€

Pieni yritys

Alle 50 hlöä
Liikevaihto tai tase enintään 10 M€

Keskisuuri yritys

Alle 250 hlöä
Liikevaihto enintään 50 M€
tai tase enintään 43 M€

Hyväksyttävät kustannukset (yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea)

10 000 e – 1,5 milj. e (Leader 5 000 – 100 000 e)

Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostus ja kaupan pitäminen sekä uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden inv. max 2 milj. e

Elinvoimakeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Aineellisen investoinnin tukikelpoiset kustannukset

- rakennuksen, rakenteen tai rakennelman rakentaminen tai laajentaminen, korjausrakentaminen toimintaa laajennettaessa tai nykyaikaistettaessa
- rakennuksen hankkiminen
- maa-alueen hankintakustannuksesta on tukikelpoista enintään 10 prosenttia koko kiinteistön tukikelpoisista kokonaiskustannuksista
- koneiden ja laitteiden sekä muun irtaimen käyttöomaisuuden hankkiminen
- sähkö-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja tietoliikenneliittymät sekä muut liittymät osana edellä lueteltuja toimenpiteitä
- toimenpiteen suunnittelusta ja toteutuksesta aiheutuvat yleiskustannukset
- lupa- ja rekisteröintimaksut sekä muut vastaavat toimenpiteen toteutuksesta aiheutuvat yleiskustannukset
- osamaksu on tietyin ehdoin tukikelpoinen, **leasing ei ole tukikelpoinen**
- **myös käytettyjä koneita ja laitteita voidaan tukea**, samoin rakennustarvikkeet, kunhan tarkoitukseen sopivia kunnoltaan ja käyttöturvallisuudeltaan
- Investointeja, jotka liittyvät energiatehokkuuteen, -säästöön tai yrityksen energiamuodon vaihtamiseen uusiutuvaan energiaan tai uusiutuvan energian käytön lisäämiseen, voidaan **tukea osana muuta yrityksen kehittämisinvestointia**.

Seuraavia investointeja ei tueta:

- 1) eläinten hankinta;
- 2) **traktorin tai muun maatalouden alkutuotantoon tarkoitetun koneen tai laitteen hankinta;**
- 3) **liikennealan investoinnit;**
- 4) puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankinta sekä muun vastaavan koneen tai laitteen hankinta;
- 5) **käytössä olevan koneen tai laitteen korvaaminen uudella**, ellei yritystoimintaa olennaisesti laajenneta tai yrityksen teknologinen taso investoinnin vaikutuksesta merkittävästi parane taikka oteta käyttöön korkeampaan ympäristönsuojelulliseen tasoon johtavia tekniikoita;
- 6) energiakäyttöön tarkoitetun turpeen tuotantoon liittyvät investoinnit;
- 7) toisen yrityksen osakkeiden tai osuuksien taikka liiketoiminnan hankintaan; tukea voidaan kuitenkin myöntää sellaisten kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden hankintaan, jotka oikeuttavat hallitsemaan kehittämistukilain mukaan tukikelpoisessa yritystoiminnassa käytettävää toimitilaa;
- 8) **investointi, jonka tarkoituksena on ainoastaan toimitilojen tarjoaminen vuokralle;**
- 9) kiinteistön tai rakennusten hankinta julkisyhteisöltä, ellei kohteen arvoa ole määritelty markkinaehtoisesti ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ja hankintaa tehdään markkinaehtoisesti;
- 10) kokonaisteholtaan yli kahden megawatin uusiutuvan energian tuotannollisia investointeja;
- 11) aurinko- ja tuulivoimaloita;
- 12) koneurakoinnin maansiirtokoneita.

Kehittämistuki maataloustuotteiden jalostusyriyksille

- Tuen hakee palveluntuottaja tai muu hankkeen hallinnoija esim. kehittämissyhtiö, kunta
- Kustannuksiin voidaan hyväksyä kohtuulliset hankkeen hallinnointikustannukset (hankkeen kokoaminen, tuen ja maksatuksen hakeminen, kirjanpito ym.)
- Lisätietoja ruokavirasto.fi

Hankkeen toteutusprosessi:

- Hallinnoija ja kehitettävä yritys tekevät sopimuksen yrityksen tarvitsemien kehittämisspalvelujen toteuttamisesta [2327M \(ruokavirasto.fi\)](https://2327M.ruokavirasto.fi)
- Hallinnoija hakee tuen Hyrrä-asointipalvelussa (Hakijan tietoina tallennetaan palveluntarjoajan tiedot. Hankkeen tietoihin ja tuen kohteeksi tiedot kehitettävästä yrityksestä) ja saa siitä elinvoimakeskukselta päätöksen.
- Hallinnoija toteuttaa hankkeen kehittämistoimenpiteet joko omana työnään tai hankkimalla kehittämisspalvelut kolmannelta osapuolelta.
- Hallinnoija maksaa hankkeen kulut. Hallinnoija laskuttaa kehitettävältä yritykseltä hankkeen yksityisen rahoitusosuuden ja hakee elinvoimakeskukselta maksun myönnetystä tuesta. Tuki maksetaan hallinnoijalle kustannusperusteisesti ja tarvittaessa useammassa erässä.

Hakemuksen jättäminen ja käsittely elinvoimakeskuksessa

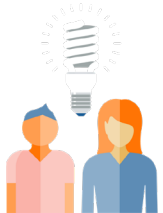

Ennen hakemuksen jättämistä ole yhteydessä Elinvoimakeskuksen asiantuntijaan

Täytä hakemus Hyrrä-järjestelmässä **ennen hankkeen toimenpiteiden käynnistämistä (jatkuva haku).**

Hakemuksen lähettämisen jälkeen hanketta voi toteuttaa omalla riskillä ennen päätöksen saamista.

Hakemukset käsitellään valintajaksoittain

Hyrrään saapuneille hankkeille tehdään tukikelpoisuuden tarkistus - kielteinen päätös, jos tukikelpoisuus ei täyty

Tukikelpoiset hankkeet pisteytetään valtakunnallisten [valintakriteerien](#) mukaan ja pisteytykset käsitellään valintakokouksessa

Minimipisteet ylittäneet hankkeet laitetaan järjestykseen pisteytyksen perusteella ja rahoitetaan rahoituskiintiön mahdollisuuksien mukaan

Mahdolliset lisätietopyynnot hakemukseen Hyrrä-järjestelmässä

Tukipäätös Hyrrä-järjestelmään, tästä tieto sähköpostilla. Kutsu hankkeen aloituspalaveriin.

Myönnetty tuki maksetaan jälkikäteen erillisellä maksuhakemuksella

Investointihankkeen osalta rahoittaja seuraa pysyvyysvelvoitetta 3-10 v. viimeisen erän maksupäivästä lukien

Elinvoimakeskus

Euroopan unionin
osarahoittama

Valtakunnalliset valintajaksot

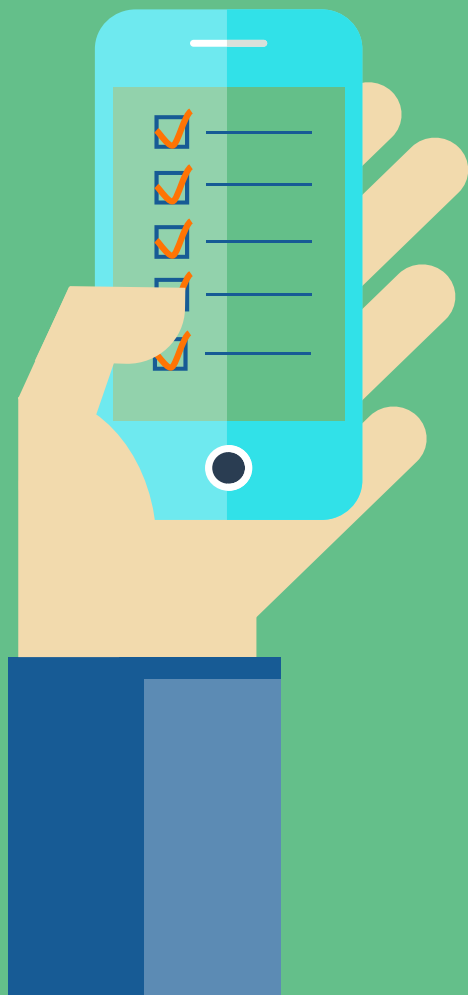
16.10 - 15.1. (3 kk)

16.1 – 15.3. (2 kk)

16.3 – 15.5. (2 kk)

16.5 – 15.8. (3 kk)

16.8 -15.10. (2 kk)

Yritysryhmähanke

Yritysryhmähankkeet

- hankkeen hakijana ja vetäjänä tulee olla kehittämisorganisaatio, ei yritys
- ryhmä (3-10 kpl) pieniä tai keskisuuria yrityksiä **kehittää toimintaansa erityisesti yhteisillä kehittämistoimenpiteillä** ja tarvittaessa lisäksi yrityskohtaisilla kehittämistoimenpiteillä.
 - yhteisten toimenpiteiden osuus tulee olla merkittävä
 - kaikkien yrityskohtaisten toimenpiteiden tulee kiinteästi liittyä hankkeen yhteisiin toimenpiteisiin
- tavoitteena esim. tuotannollisen **yhteistyön** tai markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen, tuoteperheen suunnittelu tai muu vastaava kehittäminen
- Tukea voi saada korkeintaan 75 % hyväksyttävistä kustannuksista
 - tuki kohdistetaan osallistuville yrityksille de minimis- tukena
- Yritysryhmähankkeen **valmisteluun voi saada valmistelurahaa 5000 e**, jolla voi valmistella varsinaista hanketta ja tehdä hankesuunnitelmaa tai selvittää, onko hankkeelle onnistumisen edellytyksiä.

[Yritysryhmät - Ruokavirasto](#)

Elinvoimakeskus

Euroopan unionin
osarahoittama

Maaseudun yritystuet Elinvoimakeskus ja Leader

Elinvoimakeskus

- ✓ **Päätoimisille** yrittäjille tai päätoimiseksi alkaville
- ✓ **Mikro- ja pienet yritykset**, maataloustuotteiden jalostuksessa myös keskisuuret yritykset
- ✓ Investointien kustannusarvio 10 000 - 1,5/(2*) milj. euroa
- ✓ Yritystoiminnan kehittämiseen 50 % 5 000 - 100 000 euron kustannuksista

Leader-ryhmät

- ✓ Yritystoimintaa suunnitteleville, aloittaville, **osa-aikaisille** tai toimintansa vakiinnuttaville yrittäjille, myös omistajanvaihdokset
- ✓ **Pääsääntöisesti mikroyritykset, investoinneissa max 5 htv**
- ✓ Investointien kustannusarvio 5 000 - 100 000 euroa
- ✓ Vakioitu kertakorvaus kehittämiseen 1000 / 2000 / 3000 e

*Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostus ja kaupan pitäminen sekä uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit

Ota yhteyttä Pohjois-Suomen Elinvoimakeskuksen asiantuntijoihin

Elinvoimakeskuksesta haettavat yritystuet:

Anna Nikka (elintarvikealan yritykset)
puh. +358 295 038 563

Terhi Litmanen (energia-alan yritykset)
puh. +358 295 038 182

Niina Karen
puh. +358 295 017 222

Pauli Tervonen
puh. +358 295 023 586

Yritysryhmähankkeet:

Kukka Kukkonen
puh. +358 295 038 232

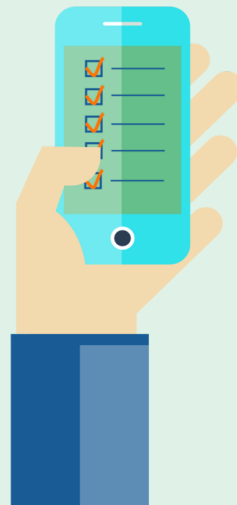
Pauli Tervonen
puh. +358 295 023 586

Rakentamisen asiantuntijat:

Satu Petäjä
puh. +358 295 038 445

Anna Rissanen
puh. +358 295 038 172

Sähköpostit:
etunimi.sukunimi@elinvoimakeskus.fi

Elinvoimakeskus

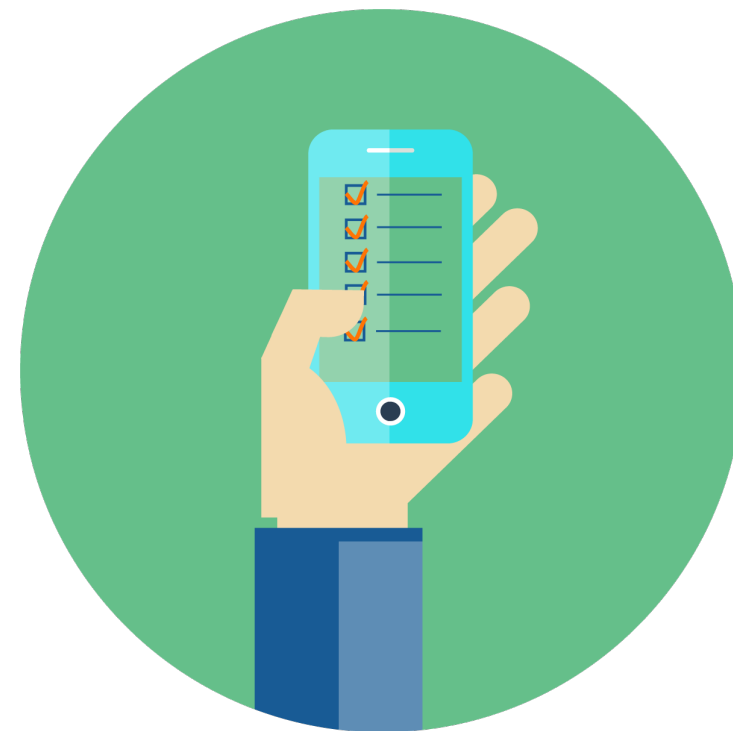

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Pohjois-Pohjanmaan maaseutu- ja maatalousrahoituksen yhteiset viestintäkanavat

- [Maaseutu.fi, Pohjois-Suomi –aluesivu](#) kaikille Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maaseutu- ja maatalousrahoituksesta kiinnostuneille
- [Maaseutu, Pohjois-Suomi –Facebook-sivu](#) maaseudun yrittäjille, kehittäjille ja asukkaille
- [Maaseutu, Pohjois-Suomi –Instagram-sivu](#) maaseudun yrittäjille, kehittäjille ja asukkaille
- [Maaseutu, Pohjois-Suomi –YouTube-kanava](#) kaikille Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maaseutu- ja maatalousrahoituksesta kiinnostuneille
- [Maaseutuverkosto-sivu](#) maaseudun kehittäjille

KIITOS!

Elinvoimakeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Lisätietoa:

Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023-2027
(1325/2022)

Valtioneuvoston asetus maaseudun yritystuesta rahoituskaudella 2023-2027
(646/2023)

> Löytyvät säädöskokoelmasta: <https://www.finlex.fi/fi/laki/kokoelma/>

Lisää tietoa:

www.maaseutu.fi

<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/tuet/maaseudun-yritystuet/>

www.maaseutuverkosto.fi

<https://elinvoimakeskus.fi>

